

บทวิจารณ์หนังสือ :

Southern Vietnam under the Reign of Minh Mang (1820–1841): Central Policies and Local Response.

By Choi Byung Wook. Ithaca, New York: Cornell Southeast Asia Program. 2004. 226 pages.

อนันท์ธนา เมธานนท์ / Ananthana Methanont

สำหรับประวัติศาสตร์ร่วมสมัย เวียดนามภาคใต้เป็นพื้นที่ซึ่งเกิดเหตุการณ์สำคัญโดยเฉพาะสงครามเวียดนามที่สิ้นสุดลงในปี 1975 นำไปสู่การรวมประเทศที่แบ่งแยกกันมากกว่าสองทศวรรษและเกิดประเทศใหม่ที่ชาวเวียดนามเรียกกันอย่างภาคภูมิใจว่าเป็น “การรวมประเทศให้เป็นหนึ่งเดียว” หรือ “เอกภาพ” (ทงเย็ด) แต่ไม่นานจากนั้นสถานการณ์ในพื้นที่นี้ก็ไม่ได้สงบสันติหรือรุ่งเรืองก้าวหน้าอย่างที่ผู้คนหวังใบบอกตรงต้อนรับกองทหารเวียดนามเหนือ และกองกำลังเวียดนามกลางฝืนไว้ตรงข้ามกลับเกิดสภาวะวิกฤตขึ้นอย่างต่อเนื่อง นับตั้งแต่การปฏิรูปปรับเปลี่ยนระบบสังคมเศรษฐกิจครั้งใหญ่ให้กลายเป็นรัฐสังคมนิยม นำไปสู่ความยุ่งเหยิงต่อระบบการผลิต เกิดภาวะขาดแคลนอาหารและการอพยพของ “มนุษย์เรือ” ออกนอกถิ่นฐานบ้านเกิด รวมถึงการขับไล่คนเชื้อสายจีน ซึ่งเป็นส่วนประกอบสำคัญของสังคมภาคใต้มาหลายร้อยปีออกไปจากภาคใต้ ผู้วิจารณ์สังเกตได้ว่าตั้งแต่ราวทศวรรษที่ 1990 เมื่อนโยบายโดยเหมย หรือ “เปลี่ยนใหม่” ถูกนำมาใช้ สภาพที่แท้จริงของเวียดนามส่วนใต้เป็นที่รับรู้กันในสังคมโลก จึงเริ่มเกิดงานวิชาการในศึกษาพื้นที่นี้มากขึ้นทั้งจากชาวเวียดนามเอง (ทั้งชาวเหนือและใต้) รวมถึงนักวิชาการในต่างประเทศ งานรุ่นใหม่เหล่านี้ยิ่งชี้ให้เห็นถึงความซับซ้อนในด้านต่าง ๆ ของเวียดนามภาคใต้มากขึ้นและกระตุ้นให้เรามองย้อนไปสู่อดีตของดินแดนแห่งนี้มากยิ่งขึ้น

Southern Vietnam under the Reign of Minh Mang (1820-1841): Central Policies and Local Response โดย Choi Byung Wook เป็นผลงาน

อีกชิ้นหนึ่งที่ศึกษาประวัติศาสตร์ของภาคใต้โดยเน้นเฉพาะรัชกาลจักรพรรดิมินห์หมั่ง (ค.ศ. 1820-1841) จักรพรรดิรัชกาลที่สองของราชวงศ์เหงวียน และเป็นช่วงเวลาที่เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญในภาคใต้ นอกจากนี้ผู้เขียนซึ่งเป็นนักวิชาการชาวเกาหลีและสามารถเข้าถึงเอกสารชั้นต้นและชั้นรองทั้งภาษาจีน ญี่ปุ่นนอกเหนือจากเอกสารและหลักฐานลายลักษณ์พิเศษของเวียดนามบางประเภทที่นำมาใช้เพื่อเปิดประเด็นใหม่เช่น โฉนดที่ดินในสมัยราชวงศ์เหงวียนด้วยแล้ว ยิ่งทำให้หนังสือเล่มนี้นั้นมีความโดดเด่นมากต่อการศึกษาประวัติศาสตร์เวียดนามราชวงศ์เหงวียนในประเด็นใหม่หลายประเด็น

ช่วงเวลาที่หนังสือเล่มนี้ศึกษาคือ ยุคที่เวียดนามหรือ จักรวรรดิฝูหยาน (ชื่อประเทศใหม่ที่เปลี่ยนในรัชกาลจักรพรรดิมินห์หมั่ง) ขยายอำนาจเข้าสู่หัวเมืองลาวและกัมพูชา นอกจากนั้นยังส่งผลให้เกิดเหตุเกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ไทยเมื่อการขยายอิทธิพลเหนือลาวและกัมพูชาต้องกระทบกับปริมณฑลแห่งอำนาจของราชสำนักสยามในรัชกาลที่สามแห่งราชวงศ์จักรี ซึ่งลงเอยด้วยด้วยทำสงครามยืดเยื้อในสมรภูมิกัมพูชาของสองฝ่ายและถือเป็นสงครามครั้งใหญ่ระหว่างสยามกับเวียดนามอีกครั้ง

เนื้อหาหนังสือแบ่งเป็นสองภาค (Part I & Part II) ภาคแรก ว่าด้วยการสร้างอำนาจการปกครองในพื้นที่จนถึงการเสื่อมถอยของอำนาจปกครองในท้องถิ่นส่วนนี้ยังมีบทย่อยสามบทประกอบด้วยบทแรกว่าด้วยกำเนิดระบอบการปกครองในพื้นที่ยาดินห์ บทที่สองเป็นเรื่องของข้าหลวงเลวินเหยวียกกับการปกครองยาดินห์ บทที่สามกล่าวถึงการทำลายฐานอำนาจของเลวินเหยวียกและกลุ่มอิทธิพลภาคใต้ในรัชกาลมินห์หมั่ง

ภาคที่สอง ว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงใหม่ที่จักรพรรดิมินห์หมั่งริเริ่มในยาดินห์ ประกอบด้วยบทย่อยสามบท เริ่มตั้งแต่การปลุกฝัง “วัฒนธรรม” ให้แก่ชาวไต ผลกระทบหรือการสูญเสียที่เกิดจากแนวทางหลอมรวมสังคมยาดินห์เข้ากับเวียดนามส่วนต่างๆ ของประเทศ และนโยบายสำรวจจริงวัดที่ดินซึ่งนำไปสู่การให้กรรมสิทธิ์ครอบครองที่ดินแก่ชาวภาคใต้

หนังสือเล่มนี้ มุ่งศึกษานโยบายของทางการเวียดนามต่อดินแดนส่วนใต้ของเวียดนามในรัชกาลจักรพรรดิมินห์หมั่งหรือต้นคริสต์ศตวรรษที่ 19 โดยได้ย้่าว่าพื้นที่ยาดินห์ นั้นเป็นเขตชายแดนห่างไกลจากราชสำนักหรือศูนย์กลางการปกครองที่ไว้ เช่นนี้ตั้งแต่ปลายคริสต์ศตวรรษที่ 18 ศูนย์กลางอำนาจได้จัดการปกครองพื้นที่นี้ในรูปแบบเฉพาะเรียกว่า เขตปกครองยาดินห์ และต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็น “เขตปกครองชนเผ่าชายแดนนครยาดินห์” หรือ *ยาดินห์ถันห์ตั้งเงิน* ในปี 1788 เขตปกครองยาดินห์ได้ถือกำเนิดขึ้นโดยมีเซ่งอันเป็นศูนย์กลางการปกครองเพื่อเป็นฐานต่อต้านฝ่ายเตยเซินหลังยึดไว้จากเจ้าตระกูลเหงวียนใต้

ทายาทเจ้าตระกูลเหงวียนซึ่งหลบหนีไปจากเว้คือเหงวียนฟุกอันห์หรือองเซียงสือ ซึ่งหลบหนีลงมาและเป็นผู้มีอำนาจเหนือดินแดนแห่งนี้ โดยเหตุที่มีพื้นฐานอยู่แล้วในพื้นที่นี้ เหงวียนฟุกอันห์จึงสามารถสร้างสัมพันธกับคนท้องถิ่นชาติพันธุ์ต่างๆ ได้ดี ไม่แสดงตนเป็นเจ้า อีกทั้งเขตปกครองยาดินห์ยังมีกองกำลังที่เป็นอิสระมาจากชนกลุ่มต่างๆ ในพื้นที่ ในที่สุดกลุ่มผู้ปกครองตระกูลเหงวียนซึ่งมีฐานกำลังในยาดินห์คือผู้ประสบความสำเร็จหลังต้องเผชิญกับสงครามระหว่างอาณาจักรฝายเหนือและฝายใต้ที่กินเวลากว่าสองร้อยปีรวมถึงสงครามกับกองกำลังเตยเซินและได้สถาปนาราชวงศ์ใหม่ และขึ้นปกครองดินแดนเวียดนามที่เป็นเอกภาพในนามราชวงศ์เหงวียน (ค.ศ. 1802-1945) เป็นราชวงศ์สุดท้ายในประวัติศาสตร์เวียดนาม

หนังสือเล่มนี้ ชี้ให้เห็นภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ของผู้นที่ประกอบขึ้นมาเป็นเขตปกครองยาดินห์ ผู้เขียนบอกเล่าพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ที่เกิดขึ้นหลายร้อยปีก่อนที่ทำให้ชนกลุ่มต่างๆ ในพื้นที่สร้างสร้างความสัมพันธ์ที่ปรองดองต่อกันจนสามารถสร้างความมั่นคงให้เกิดขึ้นในดินแดนยาดินห์ ให้เป็นถิ่นฐานของคนหลากหลายเผ่าพันธุ์และต่างวัฒนธรรมไม่ว่าจะเป็นชาวจีน เขมรและชาวตะวันตก เรียกได้ว่าดินแดนภาคใต้ของเวียดนามหรือยาดินห์ในอดีตนั้นเป็นพื้นที่ซึ่งมีความหลากหลายทางเชื้อชาติเผ่าพันธุ์มากที่สุดในบรรดาสภาพของเวียดนามและจะส่งผลต่อความเป็นไปในด้านต่างๆ ของภาคใต้ ที่สำคัญผู้เขียนให้ความสำคัญต่อบุคคลที่มีบทบาทต่อการเปลี่ยนแปลงในภาคใต้มากที่สุดคนหนึ่งเ็น

ยุคนั้นแต่อาจไม่ได้รับการกล่าวถึงในหน้าประวัติศาสตร์ชาติของเวียดนามมากนัก นั่นคือเลวันเหยวียก

การปกครองกึ่งอิสระของยาดินห์ที่เริ่มมาตั้งแต่สมัยจักรพรรดิยาลองนั้น ทำให้ยาดินห์เป็นหนึ่งในสามเขตปกครองหลักของเวียดนาม (เหนือ กลางและใต้) ซึ่งตั้งขึ้นโดยราชสำนักเหงวียน ยาดินห์มีฐานะพิเศษโดยมีผู้ราชการเขตปกครองเป็นผู้มีถิ่นฐานอยู่ในยาดินห์เองทำการปกครองสืบมาจนถึงปี 1832 ในจำนวนผู้ว่าราชการสามคนนั้น มหาขันที่เลวันเหยวียก ถือเป็นผู้ว่าราชการที่มีอิทธิพลมากที่สุด เหยวียกเป็นผู้นำของกลุ่มขุนนางซึ่งสนับสนุนจักรพรรดิมินห์หมั่งตั้งแต่เมื่อยังเป็นรัชทายาทและขณะเดียวกันยังเป็นชาวยาดินห์ที่ต้องการรักษาเอกลักษณ์ของสังคมนายาดินห์ที่ตกทอดมา

ภายใต้การปกครองของข้าหลวงเหยวียกนั้น ชาวคริสต์ได้รับเสรีภาพในการนับถือศาสนา ชาวจีนมีสิทธิในการทำมาหากินในยาดินห์และยังเป็นฐานอำนาจของกลุ่มผู้ปกครองยาดินห์เหมือนเช่นที่เคยเป็นมาก่อนแล้วในอดีต ความสัมพันธ์ส่วนตัวระหว่างกลุ่มผู้มีอิทธิพลเชื้อสายจีนกับผู้ว่าราชการเขตปกครองถือว่ามีความสำคัญมากและทำให้ยาดินห์มีแนวทางการปกครองท้องถิ่นซึ่งเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว เช่นนี้จักรพรรดิมินห์หมั่งจึงเริ่มเห็นว่ามรดกตกทอดของยาดินห์ที่เป็นมาเช่นนี้เป็นภัยคุกคามต่อเอกภาพของประเทศ โครงสร้างส่วนประกอบของผู้คนซึ่งมีทั้งชาวคริสต์ ผู้ตั้งถิ่นฐานเชื้อสายจีนนั้นล้วนแต่เป็นบริบทพื้นฐานของยาดินห์ที่ต้องยอมรับ

ประเด็นที่น่าสนใจในบทนี้คือ ผู้เขียนได้จำแนกแยกแยะความแตกต่างของชาวจีนที่เข้ามาตั้งแต่สมัยหมิง (ต้นคริสต์ศตวรรษที่ 17) ออกจากชาวจีนที่เข้ามาใหม่ในสมัยชิง หรือ ชาวทันท์ (ราชวงศ์ชิงหรือตามสำเนียงเวียดนามคือแทงท์หรือทันท์) ซึ่งแต่งกายแบบแมนจูแตกต่างจากชาวหมิงหรือ มินห์เฮือง มาก ซึ่งเหมือนเป็นการบอกความหมายแฝงซึ่งมีผลถึงมุมมองของราชสำนักเวียดนามต่อชาวจีนรุ่นหลัง กลุ่มอิทธิพลที่สามารถสร้างปัญหาให้แก่ทางการมากที่สุดนั้นล้วนเกี่ยวข้องกับผู้ว่าราชการเลวันเหยวียก จนเมื่อถึงทศวรรษที่ 1820 ความขัดแย้งระหว่างราชสำนักกับผู้มีอำนาจในยาดินห์เริ่มขึ้นเมื่อราชสำนักหาทางทำลาย “เครือข่าย” ของกลุ่มคนทั้งสามนี้ (หน้า 146-151)

หลังการปฏิรูปการปกครองหัวเมืองครั้งใหญ่ในปี 1832 ในรัชกาลจักรพรรดิมินห์หมั่งแล้วทำให้ราชสำนักเริ่มควบคุมภาคใต้ได้มากขึ้น เขตปกครองยาดินห์แบ่งออกเป็นหกจังหวัด โดยรวมเรียกว่า ภาคใต้ หรือ *นามกี* นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงตามมาในหลายด้านโดยเฉพาะด้านการปกครองในพื้นที่ ราชสำนักเว้ส่งขุนนางที่มาจากต่างภาคต่างถิ่นเข้ามารับตำแหน่งแทนที่ขุนนางที่เป็นชาวยาดินห์ซึ่งมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้ว่าราชการแต่เดิมเช่นเลวันเหยวียกซึ่งก่อให้เกิดปัญหาท้าทายอำนาจราชสำนักในที่สุด นอกจากนั้นยังเริ่มเห็นการทำหน้าที่ของขุนนางพลเรือนเหนือบรรดาแม่ทัพนายกองซึ่งเคยมีอำนาจในพื้นที่เพราะภูมิหลังที่เคยเป็นเขตปกครองทหารชายแดนมา ก่อน การให้ขุนนางพลเรือนมีอำนาจหน้าที่บังคับบัญชาเหนือทหารนั้นถือเป็นสิ่งบ่งชี้สำคัญของปรัชญาการปกครองแบบจีนซึ่งมีที่มาจากอุดมคติทางการเมืองของสำนักคิดขงจื้อ ที่สำคัญยังปรากฏว่าขุนนางพลเรือนรุ่นใหม่ นั้นมาจากผู้ผ่านการสอบคัดเลือกขุนนางจากภาคกลางและภาคเหนือเข้ามารับตำแหน่งระดับสูงในภาคใต้

ผู้เขียนเห็นว่า การเปลี่ยนแปลงนี้ถูกโต้ตอบจากสังคมภาคใต้ทันทีโดยกรณีรุนแรงที่สุดคือการกบฏในปี 1833-35 เรียกกันว่ากบฏนำโดยเลวันโคย ซึ่งเป็นบุตรบุญธรรมของเลวันเหยวียก แม้ทางการปราบปรามลงได้แต่ได้สร้างความเสียหายอย่างหนักต่อพื้นที่ภาคใต้ ที่น่าสังเกตคือกำลังของฝ่ายกบฏนั้นเป็นชาวเวียดนามที่นับถือศาสนาคริสต์และยังมีชาวจีนอพยพรวมถึงนักโทษที่ถูกเนรเทศมาจากทางเหนือ หลักฐานที่ปรากฏภายหลังยังพบว่ามีขุนนางระดับล่างในท้องถิ่นและชาวบ้านใน หมู่บ้านหลายแห่งเข้าร่วมต่อต้านราชสำนักเว้ เมื่อถูกปราบปรามลงได้แล้วภาคใต้ยิ่งถูกควบคุมและจัดการปกครองใหม่อย่างเบ็ดเสร็จเด็ดขาดมากขึ้นจนอาจเรียกได้ว่าเหมือน “อาณานิคม” ของชาวตะวันตก ผู้ต่อต้านในท้องถิ่นถูกปราบปรามกวาดล้าง เป็นเหตุให้เกิดกบฏตามมาอีกหลายครั้ง

ประเด็นที่อาจต้องพิจารณาให้ชัดเจนยิ่งขึ้นนอกจากที่หนังสือเล่มนี้ได้เปิดประเด็นไว้นั้นคือ เหตุการณ์กบฏครั้งนี้เป็นสาเหตุหลักทำให้จักรพรรดิมินห์หมั่งทรงต่อต้านชาวคริสต์ทั้งที่เป็นบาทหลวงต่างชาติและชาวคริสต์เวียดนาม “จริงหรือไม่เพียงใด” เพราะประเด็นที่เกี่ยวกับการต่อต้านกวาดล้างชาวคริสต์นั้นมักถูกหยิบยก

ขึ้นมาในหนังสือประวัติศาสตร์เวียดนามส่วนใหญ่ว่าเป็นสาเหตุหลักที่เป็นจุดเปลี่ยน ทำให้ต้องขัดแย้งกับฝรั่งเศสและถูกยึดเป็นอาณานิคมไปในที่สุด ซึ่งควรสืบค้นต่อว่ามีความจริงเท็จเพียงใดหากเทียบกับทัศนคติของพระองค์และบรรดาขุนนางที่ไม่ศรัทธาต่อคริสต์ศาสนา

ในเนื้อหาภาคที่สองนั้น ผู้เขียนเสนอการพิจารณานโยบายของจักรพรรดิมินห์หมั่ง โดยถือว่าการปฏิรูปการปกครองในภาคใต้้นั้นเป็นการ “ผนวกรวม” พื้นที่ส่วนนี้เข้าเป็นส่วนหนึ่งของประเทศอย่างสมบูรณ์ และยังเริ่มการ “บ่มเพาะ” ชาวใต้ในทางวัฒนธรรม จักรพรรดิมินห์หมั่งทรงเห็นว่าโลกทัศน์ วิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชาวภาคใต้มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว พระราชวินิจฉัยของพระองค์ที่มีต่อชาวใต้นั้นถือว่ามีความซับซ้อนและแฝงด้วย “อคติ” แง่ลบ เช่นความเกียจคร้านเฉื่อยชาหรือไม่รู้หลักคุณธรรมจริยธรรมแท้จริง หรือ “จริยธรรมที่แปดเปื้อนมลทิน” (contaminated ethics, หน้า 104-5) ของปัญญาชนชาวใต้ รวมถึงคุณลักษณะและนิสัยของชาวใต้ที่นิยมทำการค้าขายหรือไม่สนใจในการรับราชการเพราะ “ความเกียจคร้าน” (หน้า 105-110) แม้ผู้ที่ผ่านการสอบคัดเลือกเป็นบัณฑิตมาแล้วแต่ไม่ปรารถนารับตำแหน่งขุนนางหรือเข้าสอบในระดับที่สูงขึ้น

แต่สิ่งที่อันตรายที่สุดซึ่งจักรพรรดิมินห์หมั่งทรงวิตกที่สุดนั้นคือ การ “ดื้อแพ่ง” หรือการมีท่าทีวางเฉยต่อนโยบายหรือคำสั่งจากราชสำนักเว้ ซึ่งถือเป็นการต่อต้านราชสำนักในที่สุด ไม่ว่าจะจริงตามที่จักรพรรดิมินห์หมั่งทรงเข้าพระทัยหรือไม่ แต่ด้วยเหตุผลเช่นนี้ยิ่งเป็นเหตุให้จักรพรรดิมินห์หมั่งทรงต้องการปรับเปลี่ยนชาวใต้ถึงระดับโลกทัศน์ วิธีการที่ทรงใช้นั้นคือให้มีสถาบันการศึกษาในภาคใต้มากขึ้น ตั้งแต่โรงเรียนในหมู่บ้านหรือตำบลเพื่อศึกษาวิชาความรู้ตามที่ราชสำนักเห็นว่าเป็นมาตรฐาน ซึ่งส่วนใหญ่คือคำสอนและหลักจริยธรรมของสำนักขงจื้อและยังมีการตั้ง “ศาลบุขาราวงศ์” ประจำหมู่บ้านเพื่อให้ชาวใต้รับรู้ถึงการมีอยู่ของราชสำนักเว้ (ซึ่งแท้จริงแล้วก็ป็นวิธีการตามอุดมคติของรัฐที่เคร่งครัดในคำสอนของสำนักขงจื้อ)

หากพิจารณาในเรื่องนี้นั้นกลายเป็นว่าราชสำนักเว้ต้องการเพิ่มจำนวนบัณฑิตจากภาคใต้หรือผู้ที่เข้าสอบคัดเลือกขุนนางซึ่งถิ่นฐานจากภาคใต้ให้มากขึ้น

สภาพเช่นนี้จะกล่าวได้หรือไม่ว่า อาจเป็นการส่งเสริมและยอมรับให้ชาวใต้เข้าเป็นส่วนหนึ่งของระบบการปกครองมากขึ้นเพื่อเป็นสื่อกลางระหว่างราชสำนักกับชาวบ้านในท้องถิ่นและไม่ใช่เป็นการกีดกันชาวใต้ออกจากขอบเขตอำนาจปกครอง แต่ผลที่ได้กลับปรากฏว่าในช่วงสิบปีสุดท้ายปลายรัชกาลมินห์หมั่งนั้น มีชาวใต้เข้าสอบคัดเลือกและสอบผ่านเป็นบัณฑิตเป็นจำนวนน้อยที่สุดและน้อยลงเป็นลำดับ ยิ่งกว่าผู้มีภูมิลำเนาจากภาคกลางและภาคเหนือ ในช่วงเวลานั้นเองยังเริ่มมีกระบวนการที่อาจเรียกได้ว่าเป็น “การหลอมรวม” เหตุที่ภาคใต้มีผู้คนหลากหลาย เชื้อสายเผ่าพันธุ์ เช่นจีนและเขมร ซึ่งมีจำนวนมาก เริ่มถูกบังคับให้หลอมรวมเข้ากับชาวเวียดนาม

ประเด็นที่น่าสนใจอีกเรื่องหนึ่งที่หนังสือเล่มนี้หยิบยกมาวิเคราะห์ซึ่งไม่ได้ปรากฏในงานก่อนหน้าก็คือ การเสนอว่าความพยายามของทางการที่จะควบคุมและทำให้ชาวภาคใต้ “สวามิภักดิ์” ต่อทางการเวลานั้น ผู้เขียนเห็นว่าอาจดูได้จากนโยบายสำรวจและรังวัดที่ดินในปี 1836 เพื่อขึ้นทะเบียนและจัดสรรที่ดิน (หน้า 161) วิธีการเช่นนี้เป็นแนวทางของรัฐเวียดนามมาตั้งแต่แรกก่อตั้งอาณาจักรอิสระ นอกจากนั้นยังเป็นส่วนหนึ่งของการสร้าง “สังคมอุดมคติ” ตามแนวคิดของสำนักขงจื้อด้วยการจัดสรรที่ดินทำกินให้แก่ราษฎรทุกคน ซึ่งสุดท้ายรัฐหรือสังคมโดยรวมจะได้รับผลประโยชน์จากส่วนเกินในรูปภาษีผลผลิต ถือเป็น การเสริมสร้างพลังการผลิตของสังคมอย่างเต็มที่ โดยมีเป้าหมายสูงสุดตามที่คาดหวังไว้คือความสมบูรณ์พูนสุขโดยรวม ผู้เขียนถือว่าเรื่องนี้มีความสำคัญต่อการทำความเข้าใจพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจในภาคใต้

การศึกษารูปแบบการจัดการกรรมสิทธิ์ที่ดินนั้นเป็นประเด็นสำคัญที่สำคัญ แต่ซับซ้อน เกี่ยวข้องกับความเป็นมาของ “ปรัชญาแนวคิด” เกี่ยวกับการจัดการที่ดินแบบจีนโบราณและยังมีผลต่อการวิเคราะห์สภาพสังคมเศรษฐกิจในภาคใต้ ซึ่งส่งผลมาถึงการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในสมัยหลัง ซึ่งยังเป็นประเด็นที่มีความซับซ้อนอยู่มากและยังต้องศึกษาต่อไปด้วยแนวทางการศึกษาและมุมมองที่หลากหลายยิ่งขึ้น

ในมุมมองของทางการนั้นการสำรวจเพื่อขึ้นทะเบียนที่ดินนั้นมีวัตถุประสงค์หลักคือการจัดสรรที่ดินเพื่อเป็นการ “อุ้มชูเลี้ยงดูราษฎร” และยังเป็นการคาดการณ์ผลผลิตซึ่งจะเป็นรายได้เข้าสู่รัฐให้มีความชัดเจนมากขึ้น รวมถึงการสำรวจจำนวนประชากรไปในเวลาเดียวกันเพื่อขึ้นทะเบียนชายฉกรรจ์เป็นไพร่พล การนำเอาระบบมาตรตรารังวัดที่ดินและกำหนดพื้นที่ “นาหลวง” อย่างเคร่งครัดจริงจังนั้นย่อมเป็นการสร้างกีดกันให้แก่คนในพื้นที่มากเกินไปเช่นนี้ จักรพรรดิมีन्हหวังจึงทรงยอมรับให้ชาวบ้านทำการบุกเบิกที่ดินและหักล้างทางพงโดยทางการให้สิทธิถือครองที่ดินได้ตามแต่ที่สามารถจับจองทำกินได้ ซึ่งเป็นการให้อิสระแก่ชาวดั้งเดิมและส่งเสริมให้เพิ่มผลผลิตเช่นเดียวกับการยอมรับฐานะและสิทธิในการครอบครองที่ดินของเจ้าที่ดินรายใหญ่ ที่ครอบครองที่ดินเป็นจำนวนมากเพื่อลดแรงต่อต้านจากคนกลุ่มนี้ต่อราชสำนัก

กล่าวโดยสรุป งานนี้ช่วยเสริมช่องโหว่จากการศึกษาเกี่ยวกับเวียดนามภาคใต้และยังรวบรวมประเด็นที่สามารถเป็นจุดเริ่มต้นนำไปสู่การต่อยอดการศึกษาซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงทัศนะจากเดิมที่มองสังคมเวียดนามภาคใต้ในอดีตแบบสุดโต่งในแง่ลบตามทัศนะของรัฐสังคมนิยมเวียดนามหลังปี 1975 ไม่ว่าจะเป็นการมองว่าแหล่งรวมผู้ฝักใฝ่ต่างชาติและสร้างความแปลกแยกแตกต่างไม่รู้จบสิ้น แต่อีกด้านหนึ่งก็ต้องยอมรับข้อเท็จจริงในปัจจุบันที่ว่า ดินแดนส่วนนี้เป็นที่ตั้งของเมืองใหญ่ที่สุดและมีขนาดเศรษฐกิจใหญ่ที่สุดคือนครโฮจิมินห์ (ฮานอยหรือนครโฮจิมินห์ในปัจจุบัน) และยังเป็นเขตเกษตรกรรมที่กว้างขวางใหญ่โตและมีผลผลิตมากที่สุดของประเทศ เห็นได้ว่าความเป็นภูมิภาคใต้ยังคงมีนัยยะสำคัญที่ไม่อาจละเลยได้แม้แต่ในสังคมเวียดนามเอง หลักฐาน ข้อมูลและข้อเสนอหรือแง่มุมใหม่ที่ผู้เขียนนำเสนอในหนังสือเล่มนี้ อาจถือได้ว่า เป็นผลงานชิ้นสำคัญอีกชิ้นหนึ่งที่ขยายพรมแดนขององค์ความรู้ด้านประวัติศาสตร์ของเวียดนามภาคใต้ได้อย่างแน่นอน